

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області

**ВАЛОВИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ПРОДУКТ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ**
ЗА 2012 РІК

Доповідь

Чернівці

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області
Управління координації статистичної діяльності, взаємодії з користувачами і респондентами та забезпечення доступу до публічної інформації

вул. Головна, 249-а, м. Чернівці 58018, Україна
тел. (0372) 58-14-78, факс (0372) 58-19-33
електронна пошта: gus@cv.ukrstat.gov.ua
веб-сайт: www.cv.ukrstat.gov.ua

Відповідальна за випуск Шемуня О.Р.

У доповіді наведена інформація щодо обсягів створеного валового регіонального продукту Чернівецькій області за 2012 рік у порівнянні з 2011 роком. Вміщено інформацію щодо структури випуску товарів та послуг і валової доданої вартості, індексів обсягів продукції сільського господарства, транспорту та будівельних робіт. Довідково наведено співставлення окремих показників за областями Карпатського економічного району та середніми рівнями в цілому по Україні.

Розрахунки валового регіонального продукту, випуску товарів та послуг і валової доданої вартості за 2012 рік здійснені відповідно до “Методологічних положень оновленої версії Системи національних рахунків 2008 року”.

У доповіді використані дані по валовому регіональному продукту зі збірника “Валовий регіональний продукт за 2012 рік”, підготовленого Держстатом України. Доповідь підготовлена на платній основі.

СКОРОЧЕННЯ

в.п. – відсотковий пункт
грн. – гривня
млн. – мільйон
р. – рік

З питань придбання доповіді звертатись

- адреса: Головна, 249-а, м. Чернівці 58018, Україна (каб. №203)
- телефон: (0372) 4-12-16

27.06.14р. № 02-01-19/271

Валовий регіональний продукт Чернівецької області за 2012 рік

Валовий
регіональний
продукт

Валовий регіональний продукт визначається як сума валової доданої вартості усіх видів економічної діяльності, скоригована (зменшена) на величину непрямо вимірюваних послуг фінансового посередництва та податків за виключенням субсидій на продукти.

Валовий регіональний продукт є узагальнюючим показником, що характеризує рівень соціально-економічного розвитку регіону.

Обсяг валового регіонального продукту, який утворений в Чернівецькій області у 2012р., становив 13166 млн.грн. Частка області в загальному обсязі валового регіонального продукту України залишилася на рівні 2011р. і складала 0,9%.

У 2012р. забезпечено позитивну динаміку утворення валового регіонального продукту. Темп зростання його в цілому по області склав 106,1% і був на 2,1 в.п. вищим, ніж у 2011р., та на 5,9 в.п. – від середнього по Україні (100,2%).

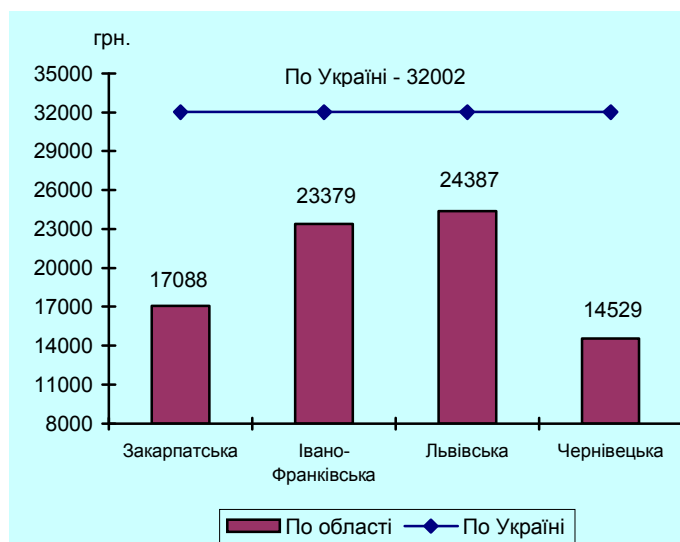
За темпами зростання валового регіонального продукту у 2012р. область займала 4 місце серед регіонів України (у 2011р. –

Індекси фізичного обсягу валового регіонального продукту за областями Карпатського економічного району

(у цінах попереднього року; відсотків)			
	2010	2011	2012
Україна	104,1	105,2	100,2
Закарпатська	107,7	104,7	103,0
Івано-Франківська	100,5	106,5	103,3
Львівська	102,3	108,7	102,0
Чернівецька	100,3	104,0	106,1

17) та 1 місце – серед областей Карпатського економічного району (у 2011р. – 4).

Валовий регіональний продукт у розрахунку на одну особу за областями Карпатського економічного району за 2012 рік, у фактичних цінах

Валовий регіональний продукт у розрахунку на одну особу становив 14529 грн., що на 6,0% більше, ніж у 2011р. Це складало лише 45,4% від середньоукраїнського показника (у 2011р. – 46,4%).

За обсягами валового регіонального продукту в розрахунку на одну особу серед регіонів України область займала, як і у 2011р., останнє місце.

Розмір валового регіонального продукту у розрахунку на одну особу в Чернівецькій області був

нижчим, ніж у Львівській області, на 40,4%, Івано-Франківській – на 37,9%, Закарпатській – на 15,0%.

Основною складовою валового регіонального продукту є валова додана вартість. У 2012р. її обсяг становив 12051 млн.грн. (Додаток 1), що на 6,2% більше, ніж у 2011р. (у 2011р. у порівнянні з 2010р. – на 3,8%) (Додаток 2).

Область за темпами зростання валової доданої вартості серед регіонів України займала 4 місце (у 2011р. – 16), серед областей Карпатського економічного району – 1 місце (у 2011р. – 4).

Цього досягнуто за рахунок зростання утворення валової доданої вартості у більшості видів економічної діяльності.

Найбільші темпи її зростання відмічено у сферах операцій з нерухомим майном (у 1,9 раза) і мистецтва, спорту, розваг та відпочинку (на 47,8%) .

Більш високими темпами, ніж в середньому по області, утворювалася валова додана вартість на підприємствах діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування, де темп зростання її склав 120,2%, у будівництві – 118,4%.

У 2012р. порівняно з 2011р. зростання валової доданої вартості досягнуто також у сферах освіти на 5,8%, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – на 5,6%, на підприємствах оптової та роздрібною торгівлі, з ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – на 4,3%, у сфері державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування – на 3,8%, у сільському, лісовому та рибному господарстві – на 2,3%, у сфері інформації та телекомунікацій – на 0,7%.

Найбільший спад утворення валової доданої вартості відмічено на підприємствах з водопостачання, каналізації, поводження з відходами, де її обсяги зменшилися на 41,0%, з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 18,2%, у добувній промисловості і розробленні кар'єрів – на 14,7%.

Зменшення утворення валової доданої вартості зафіксовано також у сфері фінансової та страхової діяльності – на 10,1%, у переробній промисловості й у сфері професійної, наукової та технічної діяльності – на 9,4% по кожному з цих видів економічної діяльності, у транспорті, складському господарстві, поштовій та кур'єрській діяльності – на 5,5%, на підприємствах з тимчасового розміщування й організації харчування – на 2,7% та у сфері діяльності з надання інших видів послуг – на 0,6%.

Внесок видів економічної діяльності у формування валової доданої вартості, як основної складової валового регіонального продукту, неоднаковий.

У 2012р. домінували сільське, лісове та рибне господарство й оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів, питома вага цих видів економічної діяльності склала у структурі валової доданої вартості відповідно 20,2% та 12,2% (Додаток 3).

Значною у валовій доданій вартості області була питома вага сфер державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування – 11,2%, освіти – 10,5%, промисловості – 9,9% та сфери операцій з нерухомим майном – 9,5%; незначною – підприємств діяльності у сфері

адміністративного та допоміжного обслуговування – 1,0% та з тимчасового розміщення й організації харчування – 0,9%.

Структура валової доданої вартості за видами економічної діяльності за 2012 рік

Обсяги валової доданої вартості напряму залежать від обсягів випуску товарів та послуг і проміжного споживання.

Випуск товарів та послуг

Випуск – це вартість товарів і послуг, до яких включаються всі товари, які є результатом виробничої діяльності одиниць-резидентів, незалежно від їх використання; послуги надані іншим інституційним одиницям; послуги домашніх господарств з проживання у власному житлі та побутові і домашні послуги, які оплачуються.

У 2012р. **випуск товарів та послуг** становив 25833 млн.грн. та був на 6,4% більшим, ніж у 2011р. (у 2011р. у порівнянні з 2010р. – на 4,0%).

Область за індексом фізичного обсягу випуску товарів та послуг серед регіонів України займала 4 місце (у 2011р. – 21), серед областей Карпатського економічного району – 1 місце (у 2011р. – 4 місце).

У більшості видів економічної діяльності спостерігалось зростання випуску товарів та послуг.

Найбільші темпи зростання випуску товарів та послуг у 2012р. порівняно з 2011р. зафіксовано у сферах операцій з нерухомим майном (у 1,9 раза) та мистецтва, спорту, розваг та відпочинку (у 1,7 раза).

Вищі, ніж в середньому по області, темпи зростання випуску товарів та послуг спостерігалися у будівництві, де цей показник склав 126,6%. На збільшення обсягів будівельних робіт найбільше впливали підприємства, які виконували роботи на будівництві будівель та споруд. Обсяги робіт, виконаних будівельними підприємствами, за цим напрямом збільшилися

порівняно з 2011р. на 18,0%, а питома вага становила 94,4% від загального обсягу виконаних будівельних робіт.

Обсяги випуску товарів та послуг зросли також на підприємствах діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування на 19,1%, сфері державного управління й охорони, обов'язкового соціального страхування – на 12,7%.

Відмічено збільшення випуску товарів та послуг і в оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, у сферах охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, освіти й інформації та телекомунікацій, де темпи зростання цього показника у 2012р. порівняно з 2011р. склали відповідно 108,4%, 105,7%, 103,1% та 102,8%.

Збільшення випуску товарів та послуг спостерігалось і у транспорті, складському господарстві, поштовій та кур'єрській діяльності, у 2012р. темп зростання цього показника склав 102,0%. Це пов'язано, зокрема, із зростанням обсягу вантажних автомобільних перевезень на 5,1%.

Збільшення випуску товарів та послуг відмічено також у сільському, лісовому та рибному господарстві, у 2012р. темп зростання цього показника склав 101,3%. Обсяги продукції сільського господарства порівняно з 2011р. зросли за рахунок збільшення її виробництва як сільськогосподарськими підприємствами (на 2,1%), так і господарствами населення (на 0,7%). Питома вага господарств населення у загальному обсязі валової продукції сільського господарства у 2012р. склала 75,8% проти 76,0% в попередньому році.

На рівні 2011р. залишалися обсяги випуску товарів та послуг на підприємствах з тимчасового розміщування й організації харчування.

Разом з тим, в окремих видах економічної діяльності спостерігалось скорочення обсягів випуску товарів та послуг.

Найбільше зменшення обсягів випуску товарів та послуг у 2012р. порівняно з 2011р. зафіксовано на підприємствах з водопостачання, каналізації, поводження з відходами – на 35,1%.

Обсяги випуску товарів та послуг також скоротилися на підприємствах з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційного повітря, у сферах професійної, наукової та технічної діяльності, фінансової та страхової діяльності, у добувній промисловості і розробленні кар'єрів, переробній промисловості, на підприємствах з надання інших видів послуг відповідно на 18,2%, на 17,8%, на 16,8%, на 14,5%, на 9,7% та на 2,4%.

Внесок видів економічної діяльності у формування валової доданої вартості, як основної складової валового регіонального продукту, неоднаковий.

Так, питома вага видів економічної діяльності, які займали домінуючі позиції у випуску товарів та послуг області, у 2012р. складала: сільського, лісового та рибного господарства – 21,3%, переробної промисловості – 12,8%, оптової та роздрібної торгівлі, з ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 11,7%, будівництва – 10,0%.

Значною у випуску товарів та послуг області була питома вага сфер державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування – 7,7%, освіти – 6,7%, операцій з нерухомим майном – 6,5%; незначною – підприємств діяльності у сфері адміністративного та допоміжного

обслуговування й сфери мистецтва, спорту, розваг та відпочинку – 0,9% по кожному з цих видів економічної діяльності, водопостачання, каналізації, поводження з відходами – 0,5%, добувної промисловості і розроблення кар'єрів – 0,2%.

Структура випуску товарів та послуг за видами економічної діяльності за 2012 рік

Одним з основних показників, який характеризує ефективність виробництва, а також безпосередньо впливає на величину валової доданої вартості є співвідношення проміжного споживання і випуску товарів та послуг.

Питома вага проміжного споживання у випуску товарів та послуг за областями Карпатського економічного району

	(у фактичних цінах, відсотків)		
	2010	2011	2012
Україна	58,1	59,8	59,9
Закарпатська	56,1	57,0	54,9
Івано-Франківська	53,1	56,0	58,6
Львівська	55,4	56,8	55,6
Чернівецька	50,5	51,5	53,4

Питома вага проміжного споживання у випуску товарів та послуг в цілому по області склала 53,4% і була більшою на 1,9 в.п., ніж у 2011р., та на 6,5 в.п. меншою від середнього рівня по Україні. Частка проміжного споживання у випуску товарів та послуг у Чернівецькій області

також була нижчою, ніж у Івано-Франківській – на 5,2 в.п., Львівській – на 2,2 в.п., Закарпатській – на 1,5 в.п. областях.

Найбільшою витратомісткістю випуску серед видів економічної діяльності відзначалися: будівництво, де питома вага проміжного споживання в обсягах випуску товарів та послуг склала 78,8%, переробна промисловість – 77,8%, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 64,0% й водопостачання, каналізація, поводження з відходами – 63,0%. (Додаток 4).

Іншими видами економічної діяльності, де спостерігався високий рівень цього показника є тимчасове розміщення й організація харчування – 59,3% і сільське, лісове та рибне господарство – 55,8%.

Висновки

Отже, наведена інформація з макроекономічних показників щодо роботи економіки області в 2012р. свідчить про подальше зростання обсягів валового регіонального продукту. Темп зростання цього показника порівняно з 2011р. склав 106,1%. Спостерігалось підвищення місця області у рейтингу за цим показником серед інших регіонів України. Цього було досягнуто за рахунок зростання обсягів валової доданої вартості у більшості видів економічної діяльності.

Сільське, лісове та рибне господарство, оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів, державне управління й оборона, обов'язкове соціальне страхування, освіта, промисловість, операції з нерухомим майном займали провідні позиції при створенні валової доданої вартості.

Проте, за обсягом валового регіонального продукту в розрахунку на одну особу область серед інших регіонів України продовжувала займати останнє місце.

Причиною цього було, перш за все, скорочення випуску товарів та послуг у промисловості, сферах фінансової та страхової і професійної, наукової та технічної діяльності.

По-друге, зафіксовано зростання питомої ваги проміжного споживання у випуску товарів та послуг в цілому по області. Це свідчить про зниження ефективності виробництва продукції, неконкурентоспроможність вітчизняних товарів та послуг і веде до зменшення обсягів валової доданої вартості.

Для подальшого зростання обсягу валового регіонального продукту необхідно активізувати роботу із забезпечення реалізації державної політики щодо поживлення економіки області.

З цією метою необхідно створити більш прийнятні умови для ведення підприємницької діяльності, активізувати залучення вітчизняних та іноземних інвестицій.

Зокрема, треба продовжувати структурно-інноваційне оновлення та модернізацію виробництва у пріоритетних напрямках розвитку економіки області, якими визначені харчова, легка і деревообробна промисловість, агропромисловий комплекс, тобто сфери діяльності, за рахунок яких, в основному, формується валова додана вартість області.

Головним напрямком роботи підприємств та організацій має стати скорочення витрат на виробництво через впровадження нових енерго- та матеріалозберігаючих технологій, використання відходів виробництва в переробній промисловості, зменшення залежності від імпортних поставок.

Проведення цих заходів сприятиме зростанню обсягів валового регіонального продукту області.

Перший заступник начальника
Головного управління

Т.Г.Сарчинська

**Випуск, проміжне споживання та валова додана вартість
за видами економічної діяльності
за 2012 рік**

(у фактичних цінах; млн.грн.)

	Випуск	Проміжне споживання	Валова додана вартість
Усього	25833	13782	12051
Сільське, лісове та рибне господарство	5511	3074	2437
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	62	32	30
Переробна промисловість	3306	2573	733
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	1032	660	372
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	138	87	51
Будівництво	2592	2043	549
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	3031	1563	1468
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1495	779	716
Тимчасове розміщування й організація харчування	273	162	111
Інформація та телекомунікації	335	175	160
Фінансова та страхова діяльність	507	190	317
Операції з нерухомим майном	1678	538	1140
Професійна, наукова та технічна діяльність	273	128	145
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	243	125	118
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	1980	628	1352
Освіта	1719	456	1263
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	1160	389	771
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	235	88	147
Надання інших видів послуг	263	92	171

Начальник управління координації статистичної діяльності, взаємодії з користувачами і респондентами та забезпечення доступу до публічної інформації

О.Р.Шемуня

**Індекси фізичного обсягу випуску та валової доданої вартості
за видами економічної діяльності
за 2012 рік**

(у цінах попереднього року; відсотків)

	Випуск	Валова додана вартість
Усього	106,4	106,2
Сільське, лісове та рибне господарство	101,3	102,3
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	85,5	85,3
Переробна промисловість	90,3	90,6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	81,8	81,8
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	64,9	59,0
Будівництво	126,6	118,4
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	108,4	104,3
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	102,0	94,5
Тимчасове розміщування й організація харчування	100,0	97,3
Інформація та телекомунікації	102,8	100,7
Фінансова та страхова діяльність	83,2	89,9
Операції з нерухомим майном	189,2	191,8
Професійна, наукова та технічна діяльність	82,2	90,6
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	119,1	120,2
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	112,7	103,8
Освіта	103,1	105,8
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	105,7	105,6
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	169,8	147,8
Надання інших видів послуг	97,6	99,4

Начальник управління координації статистичної діяльності, взаємодії з користувачами і респондентами та забезпечення доступу до публічної інформації

О.Р.Шемуня

Структура випуску, проміжного споживання та валової доданої вартості за видами економічної діяльності за 2012 рік

(у фактичних цінах; відсотків)

	Випуск	Проміжне споживання	Валова додана вартість
Усього	100,0	100,0	100,0
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	21,3	22,3	20,2
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	0,2	0,2	0,3
Переробна промисловість	12,8	18,7	6,1
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	4,0	4,8	3,1
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	0,5	0,6	0,4
Будівництво	10,0	14,8	4,6
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	11,7	11,3	12,2
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	5,8	5,7	5,9
Тимчасове розміщення й організація харчування	1,1	1,2	0,9
Інформація та телекомунікації	1,3	1,3	1,3
Фінансова та страхова діяльність	2,0	1,4	2,6
Операції з нерухомим майном	6,5	3,9	9,5
Професійна, наукова та технічна діяльність	1,1	0,9	1,2
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,9	0,9	1,0
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	7,7	4,6	11,2
Освіта	6,7	3,3	10,5
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	4,5	2,8	6,4
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0,9	0,6	1,2
Надання інших видів послуг	1,0	0,7	1,4

Начальник управління координації статистичної діяльності, взаємодії з користувачами і респондентами та забезпечення доступу до публічної інформації

О.Р.Шемуня

**Питома вага проміжного споживання у випуску товарів та послуг
за видами економічної діяльності
за 2012 рік**

(у фактичних цінах; відсотків)

	Питома вага проміжного споживання у випуску товарів та послуг
Усього	53,4
Сільське, лісове та рибне господарство	55,8
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	51,6
Переробна промисловість	77,8
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	64,0
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	63,0
Будівництво	78,8
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	51,6
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	52,1
Тимчасове розміщування й організація харчування	59,3
Інформація та телекомунікації	52,2
Фінансова та страхова діяльність	37,5
Операції з нерухомим майном	32,1
Професійна, наукова та технічна діяльність	46,9
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	51,4
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	31,7
Освіта	26,5
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	33,5
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	37,4
Надання інших видів послуг	35,0

Начальник управління координації статистичної діяльності, взаємодії з користувачами і респондентами та забезпечення доступу до публічної інформації

О.Р.Шемуня

**Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області
Управління координації статистичної діяльності, взаємодії з користувачами і
респондентами та забезпечення доступу до публічної інформації**

**Валовий регіональний продукт Чернівецької області
за 2012 рік**

Відповідальна за випуск
Шемуня Олена Ростиславівна

Підписано до друку 27.06.2014. Формат 60x84/8.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Тираж 02 прим.

Віддруковано Головним управлінням статистики у Чернівецькій області
вул. Головна, 249-а, м.Чернівці, 58018, Україна